

naj se že potlej vozi kedaj po taki cesti ali ne. Ko bi se pa vrglo na vprežno živino, bi pa tak davek kmeta, ki glešta kaj vprežne živine, celo potlačil, gospoda, ki živi lahko brez take živine, pa bi ne plačala vinarja za ceste, da-si jih rabi. Za gospodo bi to že veljalo, ali čudimo se, kako je bilo mogoče, da so kmetje na Koroškem, Gornjem Štajerskem in Českem vsedli nemškimi kričačem na limanice ter so prosili za odpravo cestnine.

V drž. zboru sicer tokrat liberalcem ni obveljalo in so vsi konservativni poslanci, kakor en mož vstali zoper to, ali kdo vé, če ne bodo pa drugokrat, morebiti, kedar bodo liberalci prišli na krmilo, še tega vendar-le dognali. To bi pa potlej kar h krati šinil davek najmanj za 2 do 3 milijone kvišku in mi menimo, da je ta že itak večji, kakor je dobro ali komu ljubo.

To je vsekako pravično, da plačuje cesto tisti, ki jo rabi, huda krivica pa bi bila, da jo plačuje tudi ta, ki je nikoli ne rabi. Pač je cestnina sitna ali kakor še stojé sedaj razmere, ne dela nikomur krivice. Bode nam jo pač trpeti po takem še nadalje.

Interpelacija poslanca baron Gödel-Lannoy-a in tovarišev.

V zadnji seji drž. zbora je poslanec baron Gödel-Lannoy in tovariši stavil do finančnega ministra, pl. Dunajevskega to-le interpelacijo:

Pri raziskovanju škode, katero je zadnji močni mraz po Spodnjem Štajerju napravil, se je le v slučajih, ako posestnik nima drugih prihodkov, kakor iz poškodovanega posestva, mu obljubilo, da se mu odjenja nekaj pri davku.

To načelo, ako se izpelje v djanju, pa puzročuje, da še je posestniku ves davek plačati, da-si mu je mraz morebiti ves pridelek pokončal in je on torej vse stroške in vso dnino za težake zastonj izdal. Tak davek pa bi si moral seveda od drugod vzeti ali si ga drugje prislužiti.

Prebivalci onih krajev, katere to postopanje hudo zadéva, mené, da tam, kjer ni prihodka, ni tudi davka plačevati in da se po takem zgorej imenovano postopanje nikakor ne zлага s človekoljubno postavo našo, usojajo si torej po podpisanih staviti do Njega ekscelencije g. finančnega ministra vprašanje:

1. Je-li Njega ekscelenciji to postopanje znano in

2. ali ima vis. finančno oskrbnništvo voljo kje kako ukreniti kaj, da se revščina, v kateri so vsled tega vinorejci, še ne pomnožuje brez potrebe.“

Na Dunaju, dne 22. meseca oktobra 1886.
Gödel-Lannoy.

Burgstaller, Lienbacher, dr. Gregorec, Liechtenstein, Hayden, Thurnher, dr. Oelz, Karlon,

Šuklje, Doblhamer, Vucetich, dr. Fuchs, de Franceschi, Ciani, E. Bazzanella, Gentilini, Albertini, dr. Lorenzoni, Vidulič.

Gospodarske stvari.

Koristnost črnega grozdíča. (*Ribes nigrum*).

Sad črnega grozdíča diši nekakošno po steničje ali kakor brinjeve jagode. Ta sad deluje čistivno na kri in žene na vodo. Tudi se črno grozdíče v raznih oblikah zoper vnetja v grlu, zoper grižo in vodenico bolnikom s pridom daje. Listi in mehke mladike črnega grozdíča so prav dobre za krčevi ali oslovski kašelj, zlasti pri otrokih in previdno in pametno ravna, kdor si vsako leto nekaj tega zdravila nabere, v senci pod papirjem posuši, pred prahom dobro obvaruje, kar je pri vseh zeliščih in rastlinah, ki je za vunajno ali notrajno vraštvo rabijo, storiti zelo potrebno. Mladike se razcepijo, in potem z listjem vred na drobno zrežejo. Polno perišče na $\frac{1}{4}$ litra vode s 34 gramov kandičnega cukra na polovico vkuhanu in precejeno se da zjutra, opoldne in zvečer bolniku piti in kašelj se poleže. Otrokom, ki bi samega zdravila radi ne pili, se primeša nekaj mleka. Če se črno grozdíče, ko je popolnoma zrelo, s suhega dreva natrga, v ne prevroči krušni peči dobro in počasno posuši, tako je to prizvrstno domače zdravilo proti vratobolu, oteklini, bezgavkam v požiravniku, pivki itd. Pol pitne kupice tega grozdíča se na $\frac{1}{4}$ litru vode skuha tako dolgo, da postane mehko in se potem skozi čisto platneno capico stisne. Ti tekočini se pridene ravno toliko belega cukra, se oboje skuha, da se nekako zgošči in od tega se daje vsako drugo uro bolniku po kafejini žličici. Ta sok se sme tudi zraven drugega zdravila jemati.

Sejmovi. Dne 2. novembra v Vitanju in v Stradnu. Dne 3. nov. v Pišecah. Dne 4. nov. na Ponikvi. Dne 6. nov. v Lembergu, pri sv. Lenartu v Slov. gor., pri Novicerkvi, pri sv. Vidu v Halozah, v Brežicah, na Rečici in v Selnici nad Mariborom.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Študentovska kuhinja. Prošnja do slovenskih domoljubov.) [Konec.] Doslej obeduje na dan od 15—22 dijakov, na mesec se bode okoli 500 porcij à 15 kr. razdelilo, kar stane na mesec 70 fl. in za eno šolsko leto 750 fl. Zares precejšnja svota; a ptujski Slovenci se je nismo prestrašili. Težilo nas je prvič to, da smo sami h krati zložili uže za vsak mesec nad polovico potrebne svote, drugič pa se zanašamo na znano in tolikrat

sijajno dokazano darežljivost zunanjih slovenskih domoljubov. Usojamo se tedaj za primanjkljaj na vse pristne slovenske rodoljube in prijatelje mladine po vsem Slovenskem tem potom se obrniti, zlasti na domoljube ptujskega, ormoškega, ljutomerskega in rogaškega okraja, s kojih največ dijakov pohaja ptujski spodnji gimnazij. Osobito pak se obračamo s toplo domoljubno prošnjo na velečastito duhovščino teh okrajev, da nas blagovoli dejanski podpirati in poučevati slovenske kmete o prekornosti in prepotrebni napravi dijaške kuhinje v Ptujju. Povedati jim je, da je študentovski kuhinji namen, njihovim sinovom potrebni živež dajati, za blaginjo in srečo njihovih otrok skrbeti. — Najizdatneje nam pomorejo oni dobrotniki in podporniki, ki se zavežejo na mesec po več dni a 15 kr. recimo: 5 ali 10 dni plačevati. V Ptujju živeči Slovenci ne zmoremo gledé na druge narodne davke večje svote na mesec — peščica nas je. Večina jik itak plačuje na mesec po 31, 20, 15 in 12 dni; razven tega še dajejo nekateri doma dijakom hrano. Hvaležno se vzprejemajo tudi darovi v viktualijah, kakor: zelje, krompir, repa, fižol, zrnje. Oboje milodare v denarjih in viktualijah, sprejema č. g. o. Benedikt Hrtiš, gvardijan v Ptujju, na čegar ime se naj pošiljajo tudi vsi denarni doneski po pošti. Domoljubi in rodoljubi slovenski! Vi vsi prijatelji nčeče se mladeži! Na Vas je, da prospeva to plemenito in prekornostno podjetje, od Vas je zavisen njegov obstoj! Lepo bi ne bilo za nas, ko bi ne mogli kuhinje vzdrževati! Kdor je tedaj iskren in resničen Slovenec in čegar srce plamti ljubezni za učečo se mladino in mili slovenski rod, ne bo odklonil svoje pomoči, kajti to mu nalaga sreča in čast naroda slovenskega, to mu veleva človekoljubnost in ljubezen do bližnjega! „Imaš li, brate, mnogo od nebes, — Od bratov ne odvrataj mi očes!“

Iz Celja. (Vljudna prošnja.) Leta 1879. se je ustanovilo v Celji „katol. podporno društvo“ s tem namenom, da se vzdržuje deklinška šola, katero vodijo č.č. šolske sestre. To nalogo je društvo do zdaj tudi srečno izvrševalo. Iz takratne dverazredne šole je postala učilnica četirirazredna; zraven tega se skoraj skozi celo leto podpirajo ubožni otroci — iz deške šole kakor iz deklinške v celjski okolici, s hrano, z obleko in obutevjo pa tudi s šolskimi knjigami.

To pa prizadeva premnogo stroškov. Obilo prijateljev šolske mladine pošilja odboru sicer svoje navadne doneske; toda, odkar se je v jeseni pretečenega leta ustanovil četrti razred na tej šoli, ti redni dohodki več ne zadostujejo. Povprek se mora na mesec plačati nad 100 fl. stroškov! V tekočem letu imamo že nad 200 fl. več stroškov, kakor dohodkov!

Nadjamo se toraj, da nam za dobro stvar vneti prijatelji ne bodo vzeli za zlo, ako jih javno vabimo in uljudno prosimo, naj blagovolijo oni, ki so katoliškemu podpornemu društvu pošiljali do zdaj svoje doneske, to storiti tudi letos, če so s svojo letnino morda zaostali. Osobito pa vabimo vse prijatelje mladine, ki še niso pristopili našemu društvu, naj to storijo zdaj, da bo zamogel društveni odbor tudi na dalje spolnjevati svojo nalogo.

Kat. podp. društvo.

Iz Ljutomera. (Previdnost.) Pred kratkim se je tukaj naselil nek urar nove šege. Mož se je izvrgel na Nemca ter se očitno po krčmah hvali, da ko bi bil o času volitve tukaj, bil bi vse Slovence pohrustal. Svoje delo pa bojda računi tudi izredno drago; tako je nekemu peku za papirnato urino kazalo zaračunal 1 fl 50 kr. No, kdor hoče, naj še le gre k njemu, mi pa se izognemo temu velikemu Nemcu radi ter raji tudi posehmal s svojim delom podpiramo domačega obrtnika, saj ga imamo v našem trgu. Unemu pa tudi, ni treba nas, ako je že tako močan, da lahko Slovence le kar hrusta. Tako pa bo tudi dobro za nj in menimo, da tudi za nas. Nič mu nečemo priti pod zobe.

Slov. kmetje.

Iz Savinjske doline. (Slava Škofljevaščanom.) Nebodigatreba nemški šulverein ponujal je v lani Škofljevaščanom stokrat „30 srebrnikov“, ako postavijo v svoji občini „nemčursko gnezdo“ ali „šulvereinsko“ šolo. Župan Okorn in njegov prijatelj in tovariš v neki drugi častni službi, Kožol, sta si na vso moč prizadevala šolski svet pregovoriti, da bi „ta lep dar“ sprejel. Večina šol. sveta pod vodstvom gosp. Vrečarja iz Vojnika odbila je pa z nevoljo to sramotno ponudbo. Prišel je čas novih volitev za občinski odbor. Pri teh pa nista le ta dva prijatelja nemškega šulvereina propadla, ampak vsi, ki so bili količkaj na sumu, da so z njima „šulvereinarski sploh vlačili“, ostali so na cedilu. Menda „Sl. Gosp.“ ne bó dobil dveletne pravde, ako na ves glas zakliče: „Živeli Slovenci“ — živeli Vojniški narodnjaki!

Iz Slatine. (Modra naredba. — Plešišča.) Neko žalostno veselje nas je navdalo, ko smo iz Kostivnice novo postavbo izvedeli. Tam namreč ne smejo več po sedmi uri zvečer po oštarijah popevati in razgrajati. Kaj takega mi Slatincani popolnem pogrešamo. Tukaj se po cele noči vpije in vrešči, da nima človek po noči nikjer miru. Bi pač moralo ljudi sram biti, da se od večera pa do ranega jutra tako brezumno drapljejo, kakor ljuta živina. Pa saj se ni temu čuditi. Samo od Ratanjske vesi in Ločendola pa do sv. Križa ni manj ko 14 krčem, da se skoro krčma krčme drži. Iz tega

se pa da tudi razumeti, zakaj posamezni krčmarji tako slabo tržijo. Da pa vendar par ljudi mimo „cajngarja“ pod streho dobijo, je pogosto po nedeljah „ciga miga“ in ples. Ali koliko poštenja gre na takih shodih v zgubo! Najžalostnejše pa je, da se ravno pri občinskem predstojniku, ki bi posebno moral na mir in tihoto po noči gledati, najhuje in največkrat po cele noči pleše in se mladina pohujšuje. Ali bi pri tako žalostnih razmerah ne bilo modro Kostrivniškega župana posnemati? Možje postavite se na noge!

Š Puščave na Pohorju. (Naši nemški sosedje.) Dne 10. okt. t. l. se je naredil pri g. Gati v Puščavi koncert. Ta ni v nobeni zvezi z bralnim društvom pri sv. Lovrencu. Pa kaj so storili Št. Lovrenčki modrijani? V svoji modrosti se že čutijo zreli za preroke. Gospod „general-šribar“ s svojim tercetom je prerokoval, kedo da bo se koncerta udeležil, kako se bodo tam gostje obnašali, je celo pisal nekaj o „škandalu“. Pa kako se je opekel! Ker niso njegovi enakomiselniki imeli priložnosti priti „škandala“ delat, je bilo vse mirno. Kmetje in gospodi so se prav dobro imeli. Kaj pa je hotel „general-šribar“ s svojo pisarijo? On hoče biti celemu kraju svetilnica, da bi vsaki moral njega prašati, kaj sme storiti, kam sme hoditi in kako se mora obnašati. S tem tudi kaže, da je on ne samo sovražen vsemu, kar je slovensko, on tudi kmetu ne privošči, da bi se veselil, kakor se mu dopade. O ti prismoda! Kar pa je zarad ptujcev pisal, v tem se vidi, da ga luna trka. On sam reče, trg je nemški — ptujci pa pridejo le v trg, s Slovenci ne pridejo v nobeno dotiko. Hočete pa „Sommerfrischlere“ imeti, ne spodite ptujcev o polnoči na cesto, (dne 8. avgusta), dajte jim primerno stanovanje, skrbite, da dobijo po ceni jesti in piti, storite, da ne bodo od dolgega časa zboleli; zdravega zraka in zdrave vode bodo imeli dovolj. Ako pa pridejo k slovenskemu kmetu, sem prepričan, da bodo, kakor do zdaj, tudi prihodnjč največjo gostoljubnost našli. Gospodu pisarju in njegovim prijateljem pa se svetuje, naj nehajo s svojim napenjanjem, drugači bodo — poknili.

K. Kv.

Od sv. Vrbana v Slov. gor. (Nekdanji dijak.) V nekdanjih dijaških krogih l. 1860 dobro poznani „veseli student“ Ignac Simonič je 19. oktobra t. l. umrl v Zagrebu kot „Oberlieutenant“ pri artiljeriji star 43 let. Pokopan je na centralnem pokopališču. Bil je zaveden Slovenec še kot častnik in je rarad tega lansko leto bil tožen, ker je nekega odpuščenega oficirja v Vojniku imenoval „nemškutarja“. V Vojniku je bil obiskal in se sošel z nekaterimi nekdanjimi tovarši pri sladki kapljici, ter se z njimi v svojem maternem jeziku razgovarjal. Omenjeni odpuščen častnik in nekdanji pri-

atelj(?) ga zaničljivo zavrne, da ne sme bindiš govoriti. Vojški „umgangssprache“ je „deutsch“. Nacek ga čez rame pogleda ter reče: „prok... nemškutar, ali bi se ne smel s prijatelji pogovarjati?“ Na ta priimek ga častnik toži zarad žaljenja oficirske časti, in ga grdobno počrni prav po nemškutarsko. Pa Nacek se je izvrstno branil, in častno zagovarjal ter svojega tožnika osramotil. Vojskoval se je rajni leta 1866 proti Prusom. Tudi pri okupaciji Bosne je bil, kjer je morda nalezel smrtno bolezen. Bil je zarad boleznii prestavljen iz Zadra lani v Celovec, in kmalo k artiljeriji premeščen v Zagreb. Naj vrli slovenski vojak mirno počiva v bratovski hrvaški zemlji!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Grof Beust, nekdanji drž. kanclar je zadnjo nedeljo na Dunaju umrl. Mož je prišel l. 1866 z Dražden in stopil na čelo c. kr. vlade. On je bil oče dualizma, razdeljenja cesarstva v dve skupini, avstrijsko in ogersko in boter večih liberalnih postav. Njegovo ime pomeni za naše cesarstvo samo nesrečo. — Delegaciji imate se letos dne 4. nov. sniti v Budi, toda zavoljo kolere, ki razsaja v Pešti, ne mara avstrijska delegacija tje in predlaga, naj bode tudi letošnje zborovanje delegacije v Beču. Minister Tisza pa se upira temu iz strahu, da se najde drugikrat pa še kje drug uzrok, naj se delegatje le ne zberó v Budi. — Drž. zbor razpravlja še do konca t. m. nagodbo o carinski in trgovinski zvezi z ogersko skupino dežel, do konca pa je še ne doženo v tem zasedanju. — Za dež. poslanca v Lipniškem okraju ponuja se volilcem nek K. Morré, v Radgonskem pa Jos. Schmirmaul, posestnik v Vratovecih pri Cmureku in v Ljubenskem Blaž Herk, posestnik pri Belih cerkvah, zadnja sta konservativca Nemca. — V Celovcu se vrše velike priprave, da vzprejmó vredno mlada zakonska, nadvojvoda Otona in soprogo Josipino, ona dojdeta tje z 8. novembrom za dalj časa. — V Borovljah je šola za puškarje in tej šoli je cesarska vlada dovolila 1200 glđ., da si napravi stroje za izdelovanje pušek. To je dobro, škoda, da so bili na uboge puškarje doslej skorej po polnem pozabili. — Za drž. poslanca dolenjskih kmetov namesto rajncega Obreze naj se izvoli neodvisen mož in odločen Slovenec, ces. uradnik pa je težko v takem položaju in torej ne verujemo radi, da dobode poslanstvo nek vladni svetovalec v Ljubljani, da-si je sicer vrl rodoljub. Z letošnjo letino so tudi na Dolenjskem še precej zadovoljni. — V Gorici imajo otroški vrt za deco slov. starišev a že se ne shaja več z enim in treba jim bo odpreti še drugi vrt. — Volilni možje v furlanski kmečki skupini so iz velike